

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. birželio 30 d.
(OR. en)

11148/23

ECOFIN 673
UEM 207
SOC 499
EMPL 350
COMPET 694
ENV 773
EDUC 286
RECH 318
ENER 409
JAI 921
GENDER 151
ANTIDISCRIM 145
JEUN 189
SAN 426

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio

dokumento Nr.: 9844/1/23 REV 1

Komisijos dok. Nr.: COM(2023) 618 final

Dalykas: TARYBOS REKOMENDACIJA dėl Maltos 2023 m. nacionalinės reformų
programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Maltos stabilumo programos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos rekomendacija (COM(2023) 618 final)
grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį apsvarstė Taryba ir Europos Vadovų Taryba.

TARYBOS REKOMENDACIJA

... m. ... d.

dėl Maltos 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Maltos stabilumo programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

- (1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241², kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – Priemonė). Pagal Priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos semestro prioritetus Priemonė prisidedama prie ekonomikos bei įtraukaus atsigavimo ir tvarių bei augimą skatinančių reformų ir investicijų įgyvendinimo, visų pirma reformomis ir investicijomis siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti valstybių narių ekonomikos atsparumą. Ja taip pat padedama stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą Sąjungoje ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą. 2022 m. birželio 30 d., laikantis Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalies, atnaujintas pagal Priemonę kiekvienai valstybei narei skiriamas didžiausias finansinis įnašas;

² 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

- (2) 2022 m. lapkričio 22 d. Komisija priėmė 2023 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2023 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2023 m. kovo 23 d. Europos Vadovų Taryba pritarė 2023 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytiems prioritetams, grindžiamiems keturiais konkurencingo tvarumo aspektais. 2022 m. lapkričio 22 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011³ taip pat priėmė 2023 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Malta nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika. Nuodugnios apžvalgos kaip tokios atlikti nereikės. Be to, tą pačią dieną Komisija priėmė nuomonę dėl Maltos 2023 m. biudžeto plano projekto. Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ir pasiūlymą dėl 2023 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. 2023 m. gegužės 16 d. Taryba priėmė Rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos⁴ (toliau – 2023 m. Rekomendacija dėl euro zonos) ir 2023 m. kovo 13 d. – bendrą užimtumo ataskaitą;
- (3) nors Sąjungos šalių ekonomika demonstruoja didelį atsparumą, geopolitinės aplinkybės ir toliau daro neigiamą poveikį. Kadangi Sąjunga tvirtai remia Ukrainą, Sąjungos ekonominės ir socialinės politikos darbotvarkėje daugiausia dėmesio skiriama neigiamo sukrėtimų energetikos srityje poveikio tiek pažeidžiamiems namų ūkiams, tiek įmonėms mažinimui trumpuoju laikotarpiu ir tolesnėms pastangoms įgyvendinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, remti tvarų ir integracinį augimą, apsaugoti makroekonominį stabilumą ir didinti atsparumą vidutinės trukmės laikotarpiu. Joje taip pat daug dėmesio skiriama Sąjungos konkurencingumo ir našumo didinimui;

³ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

⁴ 2023 m. gegužės 16 d. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos (OL C 180, 2023 5 23, p. 1).

- (4) 2023 m. vasario 1 d. Komisija paskelbė komunikatą „Žaliojo kurso pramonės planas poveikio klimatui neutralizavimo amžiui“ (toliau – Žaliojo kurso pramonės planas). Žaliojo kurso pramonės planu siekiama didinti neutralaus poveikio klimatui Sąjungos pramonės konkurencingumą ir remti greitą perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos. Planas papildo pagal Europos žaliąjį kursą ir planą „REPowerEU“ dedamas pastangas. Juo taip pat siekiama sukurti palankesnę aplinką, kurioje būtų plėtojami Sąjungos poveikio klimatui neutralizavimo technologijų ir produktų gamybos pajėgumai, kurių reikia Sąjungos plataus užmojo klimato srities tikslams pasiekti, taip pat užtikrinti prieigą prie atitinkamų svarbiausių žaliavų, be kita ko, įvairinant tiekimo šaltinius, tinkamai naudojant geologinius išteklius valstybėse narėse ir maksimaliai didinant žaliavų perdirbimą. Žaliojo kurso pramonės planas grindžiamas keturiais ramsčiais: nuspėjama ir supaprastinta reglamentavimo aplinka, galimybėmis sparčiau gauti finansavimą, įgūdžių stiprinimu ir atvira prekyba siekiant atsparių tiekimo grandinių. 2023 m. kovo 16 d. Komisija taip pat paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“, kuriame dėmesys sutelktas į devynis vienas kitą stiprinančius veiksnius ir tikslą sukurti augimą skatinančią reglamentavimo sistemą. Jame nustatyti politikos prioritetai, kuriais, siekiant ilgalaikio Sąjungos ir jos valstybių narių konkurencingumo, skatinama aktyviai vykdyti struktūrinius patobulinimus, tinkamai orientuotas investicijas ir reglamentavimo priemones. Toliau pateikiamos rekomendacijos padeda šiuos prioritetus įgyvendinti;

- (5) 2023 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau evoliucionuoja atsižvelgiant į Priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jais atsižvelgiama į visas atitinkamas pastaraisiais metais konkrečioms šalims pateiktas rekomendacijas arba didelę jų dalį. 2019, 2020 ir 2022 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat aktualios ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;
- (6) 2023 m. vasario 27 d. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/435⁵ (toliau – „REPowerEU“ reglamentas) siekiama greitai laipsniškai panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Taip bus prisidėta prie Sąjungos energetinio saugumo ir jos energijos šaltinių įvairinimo, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. „REPowerEU“ reglamentu valstybėms narėms suteikiama galimybė į nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtraukti naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus. Tos reformos ir investicijos taip pat padės didinti neutralaus poveikio klimatui Sąjungos pramonės konkurencingumą, kaip nurodyta Žaliojo kurso pramonės plane, ir atsižvelgti į 2022 m. ir, kai taikytina, 2023 m. konkrečioms valstybėms narėms pateiktas su energetika susijusias rekomendacijas. „REPowerEU“ reglamentu nustatoma naujos kategorijos negrąžintina finansinė parama, kurią valstybės narės gali gauti, kad galėtų finansuoti naujas su energetika susijusias reformas ir investicijas, numatytas jų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose;

⁵ 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1).

- (7) 2023 m. kovo 8 d. Komisija priėmė komunikatą, kuriame pateikė 2024 m. fiskalinės politikos gaires (toliau – 2023 m. kovo 8 d. komunikatas). Juo siekiama padėti valstybėms narėms parengti stabilumo ir konvergencijos programas ir taip sustiprinti politikos koordinavimą. Komisija priminė, kad Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymas baigsis 2023 m. pabaigoje. Ji paragino 2023–2024 m. vykdyti fiskalinę politiką, kuria užtikrinamas vidutinės trukmės skolos tvarumas ir tvariai didinamas potencialus augimas, ir paragino valstybes nares savo 2023 m. stabilumo ir konvergencijos programose nustatyti, kaip jų fiskaliniais planais bus užtikrinta, kad vidutinės trukmės laikotarpiu būtų laikomasi Sutartyje nustatytos 3 % bendrojo vidaus produkto (BVP) pamatinės vertės ir kad skola būtų patikimai bei nuolat mažinama arba išliktų apdairaus lygio. Komisija taip pat paragino valstybes nares laipsniškai nutraukti nacionalines fiskalines priemones, nustatytas siekiant apsaugoti namų ūkius ir įmones nuo energijos kainų sukkelto sukrėtimo, pradedant nuo mažiausiai tikslingų priemonių. Ji nurodė, kad jei dėl atsinaujinusio su energijos kainomis susijusio spaudimo reikėtų pratęsti paramos priemonių taikymą, valstybės narės tokias priemones turėtų tikslingiau taikyti pažeidžiamiesiems namų ūkiams ir įmonėms. Komisija pareiškė, kad fiskalinės rekomendacijos bus kiekybiškai įvertintos ir diferencijuotos. Be to, kaip pasiūlyta 2022 m. lapkričio 9 d. jos komunikate dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių, fiskalinės rekomendacijos bus suformuluotos remiantis grynosiomis pirminėmis išlaidomis. Ji rekomendavo, kad visos valstybės narės ir toliau išsaugotų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas ir užtikrintų veiksmingą Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšų panaudojimą, ypač atsižvelgdamos į žaliosios bei skaitmeninės pertvarkų ir atsparumo didinimo tikslus. Komisija nurodė, kad, laikydamasi esamų teisinių nuostatų ir remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, 2024 m. pavasarį ji Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras;

- (8) 2023 m. balandžio 26 d. Komisija pristatė pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais įgyvendinama visapusiška Sąjungos ekonomikos valdymo taisyklių reforma. Pagrindinis pasiūlymų tikslas – stiprinti valstybės skolos tvarumą ir skatinti tvarų bei integracinį ekonomikos augimą visose valstybėse narėse įgyvendinant reformas ir investuojant. Savo pasiūlymais Komisija siekia didinti nacionalinę atsakomybę, supaprastinti sistemą ir labiau orientuotis į vidutinės trukmės laikotarpį, kartu užtikrinant veiksmingą ir darnesnę vykdymo užtikrinimą. Kaip teigiama 2023 m. kovo 14 d. Tarybos išvadose dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių, tikslas – teisėkūros darbą užbaigti 2023 m.;
- (9) 2021 m. liepos 13 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Malta Komisijai pateikė savo nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija, vadovaudamasi to reglamento V priede išdėstytomis vertinimo gairėmis, įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną. 2021 m. spalio 5 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą dėl Maltos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo⁶. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimamo sprendimo, kad Malta patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

⁶ Dok. ST 11941/2021 INIT; dok. ST 11941/2021 ADD 1.

- (10) 2023 m. balandžio 25 d. Malta pateikė 2023 m. nacionalinę reformų programą, o 2023 m. gegužės 3 d., pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 4 straipsnio 1 dalį – 2023 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos kartu. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį 2023 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Maltos du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;
- (11) 2023 m. gegužės 24 d. Komisija paskelbė 2023 m. Maltos ataskaitą. Joje įvertinta pažanga, Maltos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2022 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis ta analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Maltos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

- (12) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, Maltos valdžios sektoriaus deficitas sumažėjo nuo 7,8 % BVP 2021 m. iki 5,8 % 2022 m., o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 55,1 % BVP 2021 m. pabaigoje iki 53,4 % 2022 m. pabaigoje. 2023 m. gegužės 24 d. Komisija paskelbė pranešimą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Tame pranešime aptarta Maltos biudžeto būklė, nes šalies valdžios sektoriaus deficitas 2022 m. viršijo Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad deficito kriterijus nėra įvykdytas. Vadovaudamasi 2023 m. kovo 8 d. komunikatu, Komisija 2023 m. pavasarį nesiūlė pradėti naujų perviršinio deficito procedūrų; Vėliau Komisija konstatavo, kad remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, 2024 m. pavasarį ji Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Malta turėtų į tai atsižvelgti vykdydama savo 2023 m. biudžetą ir rengdama 2024 m. biudžeto plano projektą;
- (13) valdžios sektoriaus balansui poveikį padarė fiskalinės politikos priemonės, priimtose siekiant sušvelninti ekonominį ir socialinį energijos kainų kilimo poveikį. 2022 m. tokios pajamos mažinančios fiskalinės politikos priemonės apėmė netiesioginių energijos vartojimo mokesčių mažinimą, o tokios išlaidas didinančios fiskalinės politikos priemonės apėmė subsidijas energijos gamybai, siekiant kompensuoti importuojamos elektros energijos kainų padidėjimą ir išmetamą anglies dioksido kiekį. Komisijos vertinimu, 2022 m. šių priemonių grynasis poveikis biudžetui sudarė 2,5 % BVP. Valdžios sektoriaus balansui poveikį taip pat daro iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo biudžeto išlaidos, kurios, kaip apskaičiuota, 2022 m. sudarė 0,1 % BVP. Be to, apskaičiuotosios su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių išlaidos 2022 m. sumažėjo iki 0,8 % BVP, palyginti su 3,2 % 2021 m.;

- (14) 2021 m. birželio 18 d. Taryba rekomendavo Maltai 2022 m.⁷ išlaikyti remiamojo pobūdžio fiskalinės politikos kryptį, įskaitant Priemonės suteiktą postūmį, ir išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas;
- (15) remiantis Komisijos skaičiavimais, 2022 m. fiskalinės politikos kryptis⁸ iš esmės buvo neutrali, t. y. –0,2 % BVP, kaip rekomendavo Taryba. Kaip rekomendavo Taryba, Malta toliau rėmė ekonomikos atsigavimą vykdydama pagal Priemonę finansuojamas investicijas. Priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2022 m. sudarė 0,9 % BVP (2021 m. – 1,1 %). Priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2022 m. sumažėjo dėl mažesnio kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimo. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų poveikis fiskalinės politikos kryptčiai⁹ turėjo 0,2 procentinio punkto stabdomąjį poveikį. Todėl Malta neišlaikė nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų, o tai neatitiko Tarybos rekomendacijos. Be to, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus naujas pajamų priemones) augimo skatinamasis poveikis fiskalinės politikos kryptčiai sudarė 0,9 procentinio punkto. Tas reikšmingas skatinamasis poveikis apėmė fiskalinės politikos priemonių, kuriomis siekta sumažinti ekonominį ir socialinį energijos kainų kilimo poveikį, papildomą poveikį (1,9 % BVP papildomos grynosios biudžeto išlaidos), taip pat iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo išlaidas (0,1 % BVP). Todėl Malta pakankamai kontroliavo nacionalinėmis lėšomis finansuojamų einamųjų išlaidų augimą;

⁷ 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendacija, kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl 2021 m. Maltos stabilumo programos (OL C 304, 2021 7 29, p. 83).

⁸ Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip pirminių išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones), išskyrus su COVID-19 krize susijusias laikinas neatidėliotinas priemones, bet įskaitant Priemonės ir kitų Sąjungos fondų negrąžintina parama (dotacijomis) finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinės trukmės potencialiu augimu. Daugiau informacijos pateikta fiskalinės statistikos lentelių 1 langelyje.

⁹ Kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turėjo 0,3 procentinio punkto BVP stabdomąjį poveikį.

- (16) makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos 2023 m. stabilumo programoje pateiktos biudžeto projekcijos, atitinka Komisijos 2023 m. pavasario prognozę dėl 2023 m. ir vėlesnio laikotarpio. Vyriausybė prognozuoja, kad realusis BVP 2023 m. išaugs 4,1 %, o 2024 m. – 4,5 %. Tuo tarpu Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2023 m. realiojo BVP augimas bus mažesnis – 3,9 %, o 2024 m. – 4,1 %, daugiausia dėl mažesnio grynojo eksporto poveikio augimui;
- (17) 2023 m. stabilumo programoje vyriausybė numato, kad 2023 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 5,0 % BVP. 2023 m. sumažėjimas daugiausia susijęs su kitų pajamų, įskaitant pajamas, gautas dėl šalies pilietybės suteikimo investuotojams ir leidimo gyventi šalyje programų, padidėjimu, o subsidijų sumažėjimą, įskaitant numatomą laipsnišką nacionalinių oro transporto bendrovių restruktūrizavimo išlaidų panaikinimą, iš dalies kompensuoja padidėjęs tarpinis vartojimas ir bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas. 2023 m. stabilumo programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP padidės nuo 53,4 % 2022 m. pabaigoje iki 54,5 % 2023 m. pabaigoje. Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2023 m. valdžios sektoriaus deficitas bus 5,1 % BVP. Tai atitinka 2023 m. stabilumo programoje numatomą deficitą. Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatomas valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP panašus: 54,8 % 2023 m. pabaigoje;

- (18) numatoma, kad 2023 m. valdžios sektoriaus balansui poveikį toliau darys fiskalinės priemonės, priimtose siekiant sušvelninti ekonominę ir socialinę energijos kainų kilimo poveikį. Jas sudaro nuo 2022 m. pratęstos priemonės, visų pirma netiesioginių energijos vartojimo mokesčių mažinimas ir subsidijos energijos gamybai, siekiant kompensuoti importuojamos elektros energijos kainos padidėjimą ir išmetamą anglies dioksido kiekį. Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad paramos priemonių grynosios biudžeto išlaidos 2023 m. sudarys 1,7 % BVP¹⁰. Neatrodė, kad 2023 m. priemonės yra orientuotos į labiausiai pažeidžiamus namų ūkius ar įmones, ir jomis nėra išsaugomas kainos signalas mažinti energijos poreikį ir didinti energijos vartojimo efektyvumą. Todėl Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje apskaičiuota, kad tikslinių paramos priemonių, į kurias reikia atsižvelgti vertinant, kaip laikomasi 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacijos¹¹, suma 2023 m. sudarys 0,1 % BVP (palyginti su 0,1 % BVP 2022 m.). Galiausiai tikimasi, kad 2023 m. valdžios sektoriaus balansui bus naudingas laipsniškas su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių (apskaičiuota, kad jos sudarė 0,8 % BVP) panaikinimas;

¹⁰ Šis skaičius rodo tų priemonių, įskaitant einamųjų pajamų ir išlaidų, taip pat atitinkamais atvejais – kapitalo išlaidų priemones, poveikį metiniam biudžetui.

¹¹ 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl Maltos 2022 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Maltos stabilumo programos (OL C 334, 2022 9 1, p. 146).

- (19) 2022 m. liepos 12 d. rekomendacijoje Taryba rekomendavo Maltai imtis veiksmų 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios politikos kryptį¹², atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Malta turėtų būti pasirengusi einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Maltai taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis;
- (20) Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2023 m. fiskalinės politikos kryptis didelės infliacijos sąlygomis bus stabdomoji (+0,4 % BVP). Prieš tai, 2022 m., fiskalinės politikos kryptis buvo iš esmės neutrali (–0,2 % BVP). Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo stabdomasis poveikis fiskalinės politikos kryptčiai 2023 m. turėtų sudaryti 0,8 % BVP. Apibendrinant, prognozuojamas nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitinka 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendaciją. Numatoma, kad Priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarys 1,6 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų stabdomasis poveikis fiskalinės politikos kryptčiai turėtų sudaryti 0,3 procentinio punkto¹³. Todėl Malta planuoja finansuoti papildomas investicijas pasinaudodama Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis, taip pat, kaip numatoma, išlaikys nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas. Ji planuoja finansuoti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir energetinį saugumą, visų pirma į privačių ir viešųjų pastatų, įskaitant ligonines ir mokyklas, renovaciją, transporto sektoriaus elektrifikavimą ir projektus, susijusius su viešojo administravimo ir privačiojo sektoriaus, kurie iš dalies finansuojami Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis, skaitmenizacija;

¹² Remiantis Komisijos 2023 m. pavasario prognoze, numatoma, kad Maltos vidutinės trukmės laikotarpio (10 metų) potencialios gamybos apimties augimo vidurkis, naudojamas fiskalinės politikos kryptčiai įvertinti, nominaliąja verte bus 9,5 %.

¹³ Numatoma, kad kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turės 0,0 procentinio punkto BVP neutralų poveikį.

- (21) 2023 m. stabilumo programoje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 4,3 % BVP. 2024 m. sumažėjimas daugiausia susijęs su subsidijų mažinimu, įskaitant laipsnišką nacionalinių oro transporto bendrovių ankstyvo išėjimo į pensiją sistemų panaikinimą, ir ribotu darbo užmokesčio išlaidų ir tarpinio vartojimo išlaidų augimu, kurį iš dalies kompensuoja padidėjusios palūkanų išlaidos. 2023 m. stabilumo programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2024 m. pabaigoje padidės iki 55,7 %. Remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 4,5 % BVP. Tai atitinka 2023 m. stabilumo programoje numatomą deficitą. Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatomas valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP panašus: 56,1 % 2024 m. pabaigoje;
- (22) 2023 m. stabilumo programoje numatyta 2024 m. laipsniškai panaikinti kai kurias energijos paramos priemones. Komisijos dabartiniu vertinimu, energijos paramos priemonių grynosios išlaidos sudarys 1,5 % BVP. Tie įverčiai grindžiami prielaida, kad energijos kainos vėl nepradės didėti. Neatrodo, kad dauguma energijos paramos priemonių, kurias šiuo metu planuojama toliau taikyti 2024 m., yra orientuotos į pažeidžiamus namų ūkius ar įmones. Jomis nėra visapusiškai išsaugomas kainos signalas mažinti energijos poreikį ir didinti energijos vartojimo efektyvumą;

- (23) Reglamentu (EB) Nr. 1466/97 raginama siekti metinio struktūrinio biudžeto balanso pagerėjimo siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo, etalonu nustatant 0,5 % BVP pagerėjimą¹⁴. Atsižvelgiant į fiskalinio tvarumo aspektus ir poreikį sumažinti deficitą iki mažesnės nei Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės, Komisijos nuomone, 2024 m. būtų tikslinga struktūrinį balansą pagerinti bent 0,5 % BVP. Siekiant užtikrinti pagerėjimą ir laikantis Komisijos metodikos, grynujų nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių išlaidų augimas 2024 m. neturėtų viršyti 5,9 %, kaip atspindėta šioje rekomendacijoje. Be to, likusios energijos paramos priemonės (Komisijos dabartiniu vertinimu, 2023 m. jos sudarys 1,7 % BVP) turėtų būti laipsniškai panaikintos, jei tai bus įmanoma atsižvelgiant į energijos rinkos pokyčius ir pradedant nuo mažiausiai tikslinių priemonių, o susijusios sutaupytos lėšos turėtų būti naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Remiantis Komisijos skaičiavimais, dėl to grynujų pirminių išlaidų augimas būtų mažesnis, nei rekomenduota 2024 m.;
- (24) darant prielaidą, kad politika nesikeis, Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. grynosios nacionalinėmis lėšomis finansuojamos pirminės išlaidos padidės 3,3 %, o tai yra mažiau nei rekomenduojamas augimo tempas. Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatytas koregavimas yra mažesnis nei sutaupytos lėšos visiškai laipsniškai panaikinus energijos paramos priemones, daugiausia dėl to, kad dauguma tokių priemonių taikomos toliau;

¹⁴ Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnis, kuriame taip pat reikalaujama, kad valstybėms narėms, kurių valdžios sektoriaus skola viršija 60 % BVP arba kuriose yra didesnė skolos tvarumo rizika, būtų taikomas didesnis nei 0,5 % BVP koregavimas.

- (25) remiantis 2023 m. stabilumo programa, valstybės investicijos turėtų sumažėti nuo 3,8 % BVP 2023 m. iki 3,1 % BVP 2024 m. Mažesnės investicijos atspindi mažesnes nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas ir Sąjungos finansuojamas investicijas, išskyrus pagal Priemonę. 2023 m. stabilumo programoje nurodomos reformos ir investicijos, kuriomis tikimasi prisidėti prie fiskalinio tvarumo ir tvaraus bei integracinio augimo. Tos reformos ir investicijos apima didelės pridėtinės vertės investicijas ir struktūrines reformas, kuriomis siekiama žaliosios, skaitmeninės ir energetikos pertvarkų, įskaitant sveiką ir valdymą, kurie taip pat yra ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano dalis;
- (26) 2023 m. stabilumo programoje išdėstyta vidutinės trukmės fiskalinė kryptis iki 2026 m. 2023 m. stabilumo programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 3,6 % BVP 2025 m. ir iki 2,9 % iki 2026 m. Todėl planuojama, kad valdžios sektoriaus deficitas 2026 m. neviršys 3 % BVP. 2023 m. stabilumo programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP padidės nuo 55,7 % 2024 m. pabaigoje iki 56,1 % iki 2026 m. pabaigos;

- (27) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos iki 2026 m. Maltos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas sėkmingai įgyvendinamas. Malta pateikė vieną mokėjimo prašymą, atitinkantį 19 ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano tarpinių ir siektinų reikšmių, pagal kurį 2023 m. kovo 8 d. iš viso buvo išmokėta 52,3 mln. EUR (dotacijomis). 2023 m. balandžio 26 d. Malta kartu su nauju skyriumi „REPowerEU“ pateikė savo plano dalinį pakeitimą. Tikimasi, kad pagal naują skyrių „REPowerEU“ bus sprendžiami su energijos tiekimu ir saugumu susiję uždaviniai ir paspartintas perėjimas prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos. Be to, Malta, atsižvelgdama į sumažėjusią bendrą asignavimų sumą ir siekdama ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą pritaikyti prie objektyvių aplinkybių, siūlo tam tikrus pradinio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimus. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą greitai įtraukus naują skyrių „REPowerEU“ bus sudarytos sąlygos finansuoti papildomas reformas ir investicijas, kuriomis remiamas Maltos strateginių tikslų energetikos ir žaliosios pertvarkos srityse įgyvendinimas. Siekiant sėkmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, taip pat kitą plane nenumatytą ekonominę ir užimtumo politiką, kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už bendrą politinę darbotvarkę, tebėra svarbus sistemingas ir veiksmingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;
- (28) 2022 m. Komisija patvirtino visus Maltos sanglaudos politikos programavimo dokumentus. Kad Maltoje būtų įgyvendinamos žalioji ir skaitmeninė pertvarkos, didinamas ekonominis ir socialinis atsparumas ir vyktų darnus teritorinis vystymasis, labai svarbu sanglaudos politikos programas įgyvendinti sparčiai, užtikrinant papildomumą ir sinergiją su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, įskaitant skyrių „REPowerEU“;

- (29) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir sanglaudos politikos programomis, Maltai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su mokesčių sistemos ypatybėmis, kuriomis palengvinamas agresyvus mokesčių planavimas, energetikos politika ir žaliaji pertvarka;
- (30) siekiant padidinti mokesčių sistemų veiksmingumą ir teisingumą, ir toliau yra labai svarbu kovoti su agresyviu mokesčių planavimu. Atsižvelgiant į agresyvaus mokesčių planavimo strategijų šalutinį poveikį valstybėms narėms, labai svarbu, kad visos valstybės narės imtųsi koordinuotų nacionalinės politikos veiksmų, kurie papildytų Sąjungos teisės aktus. Malta ėmėsi kovos su agresyvaus mokesčių planavimo praktika veiksmų, įgyvendindama anksčiau sutartas tarptautines ir Europos iniciatyvas. Malta taip pat įsipareigoja spręsti šį klausimą savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane. Įsipareigojimai nustatyti sandorių kainodaros taisykles ir pavesti atlikti nepriklausomą mokėjimų į kitas šalis ir iš jų (t. y. tarp Sąjungos gyventojų ir trečiųjų šalių gyventojų) tyrimą, po to priimant tyrimo išvadas atitinkančius teisės aktus, rodo teisingą kryptį. Tačiau tol, kol Malta taikys išskaičiuojamuosius mokesčius palūkanoms, dividendams ir autoriniams atlyginimams, kuriuos moka Maltoje įsisteigusios bendrovės nulinio tarifo ir mažų mokesčių jurisdikciją turintiems subjektams (turimas omenyje bet kuris jurisdikciją turintis subjektas, kurio teisės aktais nustatytas pelno mokesčio tarifas yra mažesnis nei 9 % – mažiausias teisės aktais nustatytas pelno mokesčio tarifas Sąjungoje) arba lygiavertės apsaugos priemonės, siekdama užtikrinti, kad įmonės negalėtų savo neapmokestinto pelno perkelti į trečiąsias valstybes, šio pelno dvigubo neapmokestinimo rizika išlieka didelė. Be to, dėl šalyje reziduojančių kitose šalyse įsisteigusių įmonių vertinimo tvarkos ir toliau kyla dvigubo neapmokestinimo rizika tiek įmonėms, tiek fiziniams asmenims. Ši problema tik iš dalies bus sprendžiama laikantis Tarybos direktyvos (ES) 2022/2523¹⁵, kuri, Maltai ją įgyvendinus, bus taikoma tik didelėms korporacijoms;

¹⁵ 2022 m. gruodžio 14 d. Tarybos direktyva (ES) 2022/2523 dėl visuotinio minimalaus tarptautinių įmonių grupių ir didelių vietos subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje (OL L 328, 2022 12 22, p. 1).

- (31) iškastinis kuras ir toliau atlieka svarbų vaidmenį Maltos ekonomikoje, todėl ji yra labai priklausoma nuo energijos importo ir yra veikiamas pasaulinių kainų pokyčių, nors Malta naftos ar dujų iš Rusijos tiesiogiai neimportuoja. 2021 m. iškastinis kuras sudarė didžiąją Maltos elektros energijos gamybos dalį, o atsinaujinančiųjų išteklių energija – tik 11,9 %. Malta turi didelį neišnaudotą jūros saulės ir vėjo energijos potencialą. Vyriausybės įsipareigojimas ateityje diegti jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas ir nurodyti neprivalomą jų dalį, siekiant Sąjungos jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų, yra teigiamas politikos pokytis, tačiau dar reikia nustatyti konkrečius projektus. Elektros energijos tinklo pajėgumas ir lankstumas yra kliūtis, trukdanti integruoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir didinti energijos tiekimo efektyvumą, patikimumą ir saugumą. Siekiant tą kliūtį pašalinti, reikalingos investicijos į tinklo modernizavimą, be kita ko, iš Maltos „REPowerEU“ dotacijų biudžeto. Malta didina energijos tiekimo saugumą tiesdama antrąją elektros jungtį su Italija;

- (32) Maltos indėlis siekiant 2030 m. Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslų yra nedidelis, o energijos suvartojimas gyvenamuosiuose pastatuose toliau didėja. Malta galėtų išplėsti energijos vartojimo efektyvumo priemones ir sumažinti energijos poreikį skatindama įrengti saulės baterijas ant visų naujų pastatų, užtikrindama tinkamų saulės energijos įrenginių diegimą visuose naujuose viešuosiuose ir negyvenamuosiuose pastatuose, kurių naudingasis grindų plotas viršija 250 m², šalindama teisinės kliūtis ir teikdama papildomas ekonomines paskatas namų savininkams. Skaitmeninių technologijų, pavyzdžiui, taikomųjų programų energijos vartojimui stebėti ir reguliuoti, naudojimas galėtų padėti padidinti energijos vartojimo efektyvumą. Veiksmingai įgyvendinus naują nacionalinę statybos pramonės reglamentavimo sistemą pagerėtų pastatų kokybė (įskaitant energijos vartojimo efektyvumą) ir statybos proceso sauga. Laikotarpiu nuo 2022 m. rugpjūčio mėn. iki 2023 m. kovo mėn. gamtinių dujų suvartojimas Maltoje, palyginti su dujų suvartojimo tuo pačiu laikotarpiu per ankstesnius penkerius metus vidurkiu, padidėjo 12,7 %; tai – priešinga tendencija nei Tarybos reglamente (ES) 2022/1369¹⁶ nustatyta 15 % siektina sumažinimo reikšmė. Nors Malta atitinka reikalavimus, kad tas tikslas jai būtų netaikomas, ji skatinama sustiprinti pastangas laikinai sumažinti dujų poreikį iki 2024 m. kovo 31 d. pagal Tarybos reglamentą (ES) 2023/706¹⁷;
- (33) be to, atsižvelgiant į nuolatinę priklausomybę nuo asmeninių automobilių, kelių transporto išmetamųjų teršalų kiekis toliau didėja ir yra didžiausias Maltos šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurioms netaikoma ATLPS, šaltinis. Visai netaršių transporto priemonių dalis yra daug mažesnė už Sąjungos vidurkį ir didėja labai lėtai. Norint sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir eismo spūstis, Maltai reikėtų gerinti viešąjį transportą (punktualumą, sutrumpinti kelionės laiką), diegti intelektines transporto sistemas (siekiant pagerinti eismo srautus, saugumą ir eismo taisyklių laikymosi užtikrinimą) ir investuoti į tausojamojo judumo infrastruktūrą, skirtą saugioms asmeninių automobilių naudojimo alternatyvoms (pvz., saugiems, atskirtiems ir tarpusavyje sujungtiems šaligatviams ir dviračių ir (arba) e. paspirtukų takams);

¹⁶ 2022 m. rugpjūčio 5 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/1369 dėl koordinuotų dujų poreikio mažinimo priemonių (OL L 206, 2022 8 8, p. 1).

¹⁷ 2023 m. kovo 30 d. Tarybos reglamentas (ES) 2023/706, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2022/1369, kiek tai susiję su dujų poreikio mažinimo priemonių taikymo laikotarpio pratęsimu ir jų įgyvendinimo ataskaitų teikimo bei stebėjimo sustiprinimu (OL L 93, 2023 3 31, p. 1).

- (34) kliūčių pereinant prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos kyla dėl to, kad žaliajai pertvarkai esminės svarbos turinčiuose sektoriuose ir profesijose, įskaitant poveikio klimatui neutralizavimo technologijų gamybos, diegimo ir techninės priežiūros sektorius, trūksta darbo jėgos ir įgūdžių. Siekiant sumažinti įgūdžių trūkumą ir skatinti įtrauktį į darbo rinką bei darbo jėgos perskirstymą labai svarbu turėti aukštos kokybės švietimo ir mokymo sistemas, atitinkančias kintančius darbo rinkos poreikius, ir tikslinių kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo priemonių. Siekiant pasinaudoti neišnaudota darbo jėgos pasiūla, šios priemonės turi būti prieinamos, visų pirma fiziniams asmenims ir sektoriuose bei regionuose, kuriuos žaliaji pertvarka veikia labiausiai. Remiantis pateiktais duomenimis, 2022 m. darbuotojų trūkumas Maltoje buvo aktualus šešioms profesijoms, kuriose reikalingi specialūs įgūdžiai ar žinios, susiję su žaliaja pertvarka, įskaitant gamybos darbuotojus ir statybininkus;
- (35) atsižvelgdama į Komisijos vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2023 m. stabilumo programą, o jos nuomonė¹⁸ atspindėta 1 rekomendacijoje;

¹⁸ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

- (36) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir jų kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis šių veiksmų: i) išlaikyti skolos tvarumą ir susilaikyti nuo plačiabazės paramos visuminei paklausai 2023 m., tikslingiau orientuoti fiskalines priemones, kurių imtasi didelių energijos kainų poveikiui švelninti, ir apsvarstyti tinkamus laipsniško paramos nutraukimo būdus, kadangi energijos kainų spaudimas mažėja; ii) išlaikyti dideles viešąsias investicijas ir skatinti privačiąsias investicijas žaliajai ir skaitmeninei pertvarkoms remti; iii) remti darbo užmokesčio pokyčius, kuriais švelninamas perkamosios galios praradimas, kartu ribojant antrinę poveikį infliacijai, toliau tobulinti aktyvią darbo rinkos politiką ir spręsti įgūdžių trūkumo problemą; iv) gerinti verslo aplinką ir užtikrinti, kad energijos parama įmonėms būtų ekonomiškai efektyvi, laikina, tikslingai nukreipta gyvybingoms įmonėms ir išlaikytų žaliosios pertvarkos paskatas, ir v) išsaugoti makrofinansinį stabilumą ir stebėti rizikas, o kartu tęsti darbą siekiant baigti kurti bankų sąjungą. Maltai skirtomis 1, 2, 3 ir 4 rekomendacijomis prisidedama prie pirmos, antros, trečios ir ketvirtos 2023 m. euro zonai skirtų rekomendacijų įgyvendinimo,

REKOMENDUOJA Maltai 2023 ir 2024 m. imtis šių veiksmų:

1. Kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, valdžios sektoriaus deficitui mažinti panaudojant su tuo susijusias sutaupytas lėšas. Jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas paramos priemones, užtikrinti, kad tokiomis paramos priemonėmis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją.

Užtikrinti apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribojant nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynujų pirminių išlaidų nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 5,9 %¹⁹.

Išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrinti veiksmingą dotacijų pagal Priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas.

Laikotarpiu po 2024 m. toliau vykdyti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę laipsniško ir tvaraus konsolidavimo strategiją, kartu vykdant investicijas ir reformas, kuriomis skatinamas didesnis tvarus augimas, kad būtų užtikrinta apdairi vidutinės trukmės fiskalinė būklė.

2. Toliau tolygiai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą ir, neseniai pateikus jo papildymą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, skubiai pradėti susijusių priemonių įgyvendinimą. Tęsti spartų sanglaudos politikos programų įgyvendinimą, užtikrinant glaudų papildomumą ir sinergiją su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu.

¹⁹ Apskaičiuota, kad tai atitinka metinį struktūrinio biudžeto balanso pagerėjimą bent 0,5 % BVP 2024 m., kaip aprašyta 23 konstatuojamojoje dalyje.

3. Veiksmingai šalinti mokesčių sistemos ypatybes, kurios gali palengvinti agresyvių mokesčių planavimą fiziniams asmenims ir tarptautinėms įmonėms, be kita ko, užtikrinant pakankamą į užsienį mokamų palūkanų, autorinių atlyginimų ir dividendų apmokestinimą, ir iš dalies pakeisti kitose šalyse įsisteigusioms įmonėms taikomas taisykles.
4. Mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro spartinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos, įskaitant jūros vėjo ir saulės energiją, diegimą ir modernizuoti bei plėsti elektros energijos tinklo sistemos, įskaitant perdavimą, paskirstymą ir baterijų kaupimą, pajėgumus. Mažinti energijos poreikį didinant energijos vartojimo efektyvumą, ypač gyvenamuosiuose pastatuose. Mažinti kelių transporto išmetamų teršalų kiekį sprendžiant eismo spūsčių problemą kokybiškesnėmis viešojo transporto paslaugomis, intelektinėmis transporto sistemomis ir investicijomis į tausojamą judumo infrastruktūrą. Dėti daugiau politikos pastangų siekiant suteikti ir įgyti žaliajai pertvarkai reikalingų įgūdžių ir kompetencijų.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė
